

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๔๕๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๕๕

เป็นปีที่ ๑๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความอาญา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้น
ไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้ง
ไปน

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๔๕๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๗ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๗ คดีอาญาเล็กน้อยได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ในคดีมีโทษปรับสถานเดียว เมื่อผู้กระทำผิดยินยอมเสียค่าปรับในอัตราอย่างสูง สำหรับ ความผิดนั้นแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนศาลพิจารณา

(๒) ในคดีความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษ หรือความผิดต่อกฎหมายแผนกภาษีอากร ซึ่งมีโทษปรับอย่างสูงไม่เกินสองพันบาท เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับ ตาม ที่ พนักงานสอบสวนได้เปรียบเทียบแล้ว

(๓) ในคดีความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดที่อัตราโทษไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษ หรือคดีที่มีโทษปรับสถานเดียวอย่างสูงไม่เกินสองพันบาท ซึ่งเกิดในจังหวัดพระนคร

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕

และธนบุรี เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่นายตำรวจประจำ
ท้องที่ส่งแต่ตำแหน่งสารวัตรขึ้นไป หรือนายตำรวจชั้นสัญญา
บัตรผู้ทำการแทนในตำแหน่งนั้น ๆ ได้เรียบร้อยแล้ว

(๔) ในคดีซึ่งเปรียบเทียบได้ตามกฎหมายอื่น เมื่อผู้
ต้องหาได้ชำระค่าปรับ ตาม ค่าเปรียบเทียบ ของ พนักงาน เจ้า
หน้าทีแล้ว”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๗ แห่งประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระ-
ราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมาย วิธี พิจารณา ความ
อาญา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๗ ห้ามมิให้ควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่าจำเป็น
ตามพฤติการณ์แห่งคดี

ในกรณีซึ่งเป็นความผิดหุโทษ หรือความผิดที่มีอัตรา
โทษไม่สูงกว่าความผิดหุโทษ จะควบคุมผู้ถูกจับไว้ได้เท่า
เวลาที่จะถามคำให้การ และที่จะรู้ตัวว่าเป็นใคร และที่อยู่ของ
เขาอยู่ที่ไหนเท่านั้น

ห้ามมิให้ ควบคุม ผู้ถูกจับไว้ เกิน กว่า สี่สิบแปด ชั่วโมง
นับแต่เวลา ที่ผู้ถูกจับ มาถึง ทหารของ พนักงานฝ่ายปกครอง
หรือตำรวจ แต่มิให้นับเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวผู้ถูกจับ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

มาศาลรวมเข้าในกำหนดเวลาสี่สิบแปดชั่วโมงนั้นด้วย ในกรณีเหตุจำเป็นเพื่อทำการสอบสวน หรือเหตุจำเป็นเป็นอย่างอื่น จะยดเวลาเกินกว่าสี่สิบแปดชั่วโมงก็ได้หากเหตุจำเป็นแต่มิให้เกินเจ็ดวัน

ถ้าเกิด ความจำเป็นที่จะควบคุมผู้ถูกจับไว้เกินกว่ากำหนดเวลาในวรรคก่อน เพื่อให้การสอบสวนเสร็จสิ้น ให้ส่งผู้ต้องหา มาศาล ให้พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนยื่นคำร้องต่อศาล ขอหมายขังผู้ต้องหาไว้

ในกรณีความผิดอาญาที่ได้กระทำลงมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังได้ครั้งเดียว มีกำหนดไม่เกินเจ็ดวัน

ในกรณี ความผิด อาญาที่มีอัตราโทษจำคุก อย่างสูงเกินกว่าหกเดือน แต่ไม่ถึงสิบปี หรือปรับเกินกว่าห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ศาลมีอำนาจสั่งขังหลายครั้งติด ๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวัน และรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินสี่สิบแปดวัน

ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงตั้งแต่สิบปีขึ้นไป จะมีโทษปรับด้วยหรือไม่ก็ตาม ศาลมีอำนาจสั่ง

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ข้างหลายครั้งติด ๆ กันได้ แต่ครั้งหนึ่งต้องไม่เกินสิบสองวัน และรวมกันทั้งหมดต้องไม่เกินแปดสิบสี่วัน

ถ้าพนักงานสอบสวน ต้องไป ทำการสอบสวนใน ท้องที่ นอกเขตของศาลซึ่งได้ส่งขังผู้ต้องหาไว้ พนักงานสอบสวนจะยื่นคำร้องขอให้โอนการขังไปยังศาลในท้องที่ที่จะต้องไปทำการสอบสวนนั้นก็ได้ เมื่อศาลที่ส่งขังไว้เห็นเป็นการสมควร ก็ให้ส่งโอนไป”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๕ ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยต้องหาหรือถูกฟ้องในความผิดมาตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปี ถ้ามีคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว ศาลจะต้องถามพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือโจทก์ ว่าจะคัดค้านประการใดหรือไม่”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๓ เมื่อได้รับความเห็น และ ส่วนวน จากพนักงานสอบสวนดังกล่าวในมาตราก่อน ให้พนักงานอัยการปฏิบัติดังต่อไปนี้

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

(๑) ในกรณีเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง ให้ออกคำสั่งไม่ฟ้อง แต่ถ้าไม่เห็นชอบด้วย ก็ให้สั่งฟ้องและแจ้งให้พนักงานสอบสวนส่งผู้ต้องหาเพื่อฟ้องต่อไป

(๒) ในกรณีเห็นควรสั่งฟ้อง ให้ออกคำสั่งฟ้องและฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล ถ้าไม่เห็นชอบด้วย ก็ให้สั่งไม่ฟ้อง

ในกรณีหนึ่งกรณีใดข้างต้น พนักงานอัยการมีอำนาจ

(ก) สั่งตามที่เห็นควร ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติม หรือส่งพยานคนใดมาให้ซักถามเพื่อส่งต่อไป

(ข) วินิจฉัยว่าควรปล่อยผู้ต้องหา ปล่อยชั่วคราว ควบคุมไว้ หรือขอให้ศาลขัง แล้วแต่กรณี และจัดการหรือสั่งการให้เป็นไปตามนั้น

ในคดีขาดกรรม ซึ่งผู้ตายถูกเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ฆ่าตาย หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ อธิบดีกรมอัยการหรือผู้รักษาการแทนเท่านั้นมีอำนาจออกคำสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้อง”

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๘ วรรคแรก แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปแทน

“เมื่อปรากฏแน่ชัดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าบุคคลใด ตายโดยผิดธรรมชาติ หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุม ของเจ้าพนักงาน ให้มีการชันสูตรพลิกศพ เว้นแต่ตายโดยการประหารชีวิตตามกฎหมาย”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๐ แห่งประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระ- ราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติม ประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความ อาญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๖ และให้ใช้ความต่อไปแทน

“มาตรา ๑๕๐ ให้พนักงานสอบสวน แห่งท้องที่ที่ศพ นั้นอยู่กับอนามัยจังหวัด หรือแพทย์ประจำสุขศาลา หรือ แพทย์ประจำโรงพยาบาล เป็นผู้ชันสูตรพลิกศพโดยเร็ว และ ให้ทำบันทึกรายละเอียดแห่งการชันสูตรนั้นไว้ ถ้าบุคคล ดังกล่าวไม่มี หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ใช้เจ้าหน้าที่ กระทรวงสาธารณสุขประจำท้องที่หรือแพทย์ประจำตำบล

ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวนแจ้งแก่ผู้หน้าที่ไป ทำการชันสูตรพลิกศพทราบ

เล่ม ๑๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕

ในกรณีที่มีความตายเกิดขึ้นโดยการกระทำของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงาน ซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ เมื่อได้มีการชันสูตรพลิกศพแล้ว ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนชันสูตรพลิกศพไปยังพนักงานอัยการ ให้พนักงานอัยการทำคำร้องขอต่อศาลชั้นต้นแห่งท้องที่ที่ศพนั้นอยู่ ให้ทำการไต่สวนและทำคำสั่งแสดงว่าผู้ตายคือใคร ตายที่ไหน เมื่อใด และถึงเหตุและพฤติการณ์ที่ตาย ถ้าตายโดยคนทำร้าย ให้กล่าวว่าใครเป็นผู้กระทำร้ายเท่าที่จะทราบได้

ในการไต่สวน ให้ศาลปิดประกาศแจ้งกำหนดวันที่จะทำการไต่สวนไว้ที่ศาลก่อนวันทำการไต่สวนไม่น้อยกว่า สิบห้าวัน และให้พนักงานอัยการนำพยานหลักฐานทั้งปวงที่แสดงถึงการตายดังกล่าวในวรรคก่อนมาสืบ

เมื่อศาลได้ปิดประกาศแจ้งกำหนดวันที่จะทำการไต่สวนแล้ว และก่อนการไต่สวนเสร็จสิ้น สาม ปรียา ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน ผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้อนุบาลผู้ตาย มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลขอเข้ามาซักถามพยานที่พนักงานอัยการนำสืบ และนำสืบพยานอื่นได้ด้วย เพื่อกำหนดใหม่สิทธิแต่งตั้งทนายความให้ดำเนินการแทนได้ เพื่อประโยชน์ในการ

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕

ให้พนักงานอัยการแจ้งกำหนดการไต่สวนไปให้บุคคลดังกล่าว แล้วคนหนึ่งคนใดทราบเท่าที่สามารถจะทำได้

เมื่อศาลเห็นสมควร เพื่อประโยชน์ แห่ง ความยุติธรรม ศาลจะเรียกพยานที่น่าสืบมาแล้ว มาสืบเพิ่มเติม หรือเรียกพยานอื่นมาสืบก็ได้

คำสั่งของศาลตามมาตรานี้ให้ถึงที่สุด แต่ไม่กระทบกระเทือน ถึง สิทธิฟ้องร้อง และ การพิจารณาพิพากษาคดี ของศาล หากพนักงานอัยการหรือบุคคลอื่นได้ฟ้องหรือจะฟ้องคดี เกี่ยวแก่การตายนั้น

เมื่อศาลได้มีคำสั่งแล้ว ให้ส่งสำนวนการไต่สวนของศาลไปยังพนักงานอัยการ เพื่อส่งให้แก่พนักงานสอบสวน ดำเนินการต่อไปตามแต่กรณี”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖๕ ในคดีซึ่งพนักงานอัยการเป็นโจทก์ ในวันไต่สวนมูลฟ้อง ให้จำเลยมาหรือคุมตัวมาศาล ให้ศาลสั่งสำเนาฟ้องแก่จำเลยรายตัวไป เมื่อศาลเชื่อว่าเป็นจำเลยจริงแล้ว ให้อ่านและอธิบายฟ้องให้ฟัง และถามว่าได้กระทำความจริงหรือไม่ จะให้การต่อสู้อย่างไรบ้าง ทำให้การของจำเลย

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๕

ให้ขาดไว้ ถ้าจำเลยไม่ยอมให้การก็ให้ศาลจกรายงานไว้ และ
ดำเนินการต่อไป

จำเลยไม่มีอำนาจ นำพยานมาสืบในชั้นไต่สวนมูลฟ้อง
แต่ทั้งนี้ไม่เป็นการตัดสิทธิในการที่จำเลยจะมีทนายมาช่วย
เหลือ

ในคดีราษฎรเป็นโจทก์ ศาลมีอำนาจไต่สวนมูลฟ้อง
ลับหลังจำเลย ให้ศาลส่งสำเนาฟ้องแก่จำเลยรายตัวไป กับ
แจ้งวันนัดไต่สวนให้จำเลยทราบ จำเลยจะมาฟังการไต่สวน
มูลฟ้อง โดยตั้งทนายให้ซักค้านพยานโจทก์ด้วยหรือไม่ก็ได้
หรือจำเลยจะไม่มา แต่ตั้งทนายมาซักค้านพยานโจทก์ก็ได้
ห้ามมิให้ศาลถามคำให้การจำเลย และก่อนที่ศาลประทับฟ้อง
มิให้ถือว่าจำเลยอยู่ในฐานะเช่นนี้”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๗๒ ทวิ
แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“มาตรา ๑๗๒ ทวิ ภายหลังที่ศาลได้ดำเนินการตาม
มาตรา ๑๗๒ วรรค ๒ แล้ว เมื่อศาลเห็นเป็นการสมควร เพื่อ
ให้การดำเนินการพิจารณาเป็นไปโดยไม่ชักช้า ศาลมีอำนาจ
พิจารณาและสืบพยานลับหลังจำเลยได้ในกรณีดังต่อไปนี้”

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

(๑) ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เมื่อจำเลยมีทนายและจำเลยได้รับอนุญาตจากศาลที่จะไม่มาฟังการพิจารณาและการสืบพยาน

(๒) ในคดีที่มีจำเลยหลายคน ถ้าศาลพอใจตามคำแถลงของโจทก์ว่า การพิจารณาและการสืบพยานตามที่โจทก์ขอให้กระทำไม่เกี่ยวแก่จำเลยคนใด ศาลจะพิจารณาและสืบพยานลับหลังจำเลยคนนั้นก็ไ้

(๓) ในคดีที่มีจำเลยหลายคน ถ้าศาลเห็นสมควรจะพิจารณาและสืบพยานจำเลยคนหนึ่ง ๆ ลับหลังจำเลยคนอื่นก็ได้

ในคดีที่ศาลพิจารณาและสืบพยานตาม (๒) หรือ (๓) ลับหลังจำเลยคนใด ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด ห้ามมิให้ศาลรับฟังการพิจารณา และการสืบพยาน ที่กระทำลับหลังนั้น เป็นผลเสียหายแก่จำเลยคนนั้น”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

“มาตรา ๑๑๖ ในชั้นพิจารณา ถ้าจำเป็นให้การรับสารภาพตามฟ้อง ศาลจะพิพากษาโดยไม่สืบพยานหลักฐานต่อไปก็ได้ เว้นแต่คดีที่มีข้อหาในความผิดซึ่งจำเลยรับสารภาพนั้น กฎหมายกำหนดอัตราโทษอย่างต่ำไว้ให้จำคุกตั้งแต่ห้าปีขึ้นไป หรือโทษสถานที่หนักกว่านั้น ศาลต้องฟังพยานโจทก์จนกว่าจะพอใจว่าจำเลยได้กระทำความผิดจริง

ในคดีที่มีจำเลยหลายคน และจำเลยบางคนรับสารภาพ เมื่อศาลเห็นสมควรจะสั่งจำหน่ายคดี สำหรับจำเลยที่ปฏิเสธ เพื่อให้โจทก์ฟ้องจำเลยที่ปฏิเสธนั้น เป็นคดีใหม่ภายในเวลาที่ศาลกำหนดก็ได้”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘๒ คดีที่อยู่ในระหว่างไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณา ถ้ามีคำร้องระหว่างพิจารณาขึ้นมา ให้ศาลส่งตามที่เห็นควร เมื่อการพิจารณาเสร็จแล้ว ให้พิพากษาหรือส่งตามรูปความ

ให้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งในศาลโดยเปิดเผย ในวันเสร็จการพิจารณา หรือภายในเวลาสามวันนับแต่เสร็จคดี ถ้ามี

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕

เหตุอันสมควร จะเลื่อนไปอ่านวันอื่นก็ได้ แต่ต้องจดรายงาน
เหตุนั้นไว้

เมื่อศาลอ่านให้คู่ความฟังแล้ว ให้คู่ความลงลายมือชื่อ
ไว้ ถ้าเป็นความผิดของโจทก์ที่ไม่มา จะอ่านโดยโจทก์ไม่อยู่
ก็ได้ ในกรณีที่จำเลยไม่อยู่ โดยไม่มีเหตุสงสัยว่าจำเลยหลบ
หนีหรือจงใจไม่มาฟัง ก็ให้ศาลรอการอ่านไว้จนกว่าจำเลยจะ
มาศาล แต่ถ้ามีเหตุสงสัยว่าจำเลยหลบหนีหรือจงใจไม่มาฟัง
ให้ศาลออกหมายจับจำเลย เมื่อได้ออกหมายจับแล้วไม่ได้ตัว
จำเลยมาภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันออกหมายจับ ก็ให้ศาล
อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งลับหลังจำเลยได้ และให้ถือว่า
โจทก์หรือจำเลย แล้วแต่กรณี ได้ฟังคำพิพากษา หรือ คำสั่งนั้น
แล้ว

ในกรณีที่คำพิพากษา หรือ คำสั่ง ต้องเลื่อน อ่านไปโดย
ขาดจำเลยบางคน ถ้าจำเลยที่อยู่จะถูกปล่อย ให้ศาลมีอำนาจ
ปล่อยชั่วคราวระหว่างรออ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น ”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๒ แห่งประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ มาตรา ๑๕๒ ห้ามมิให้พิพากษา หรือสั่ง เกินคำขอ
หรือที่มิได้กล่าวในฟ้อง

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕

ถ้าศาลเห็นว่า ข้อเท็จจริง ตามที่ ปรากฏในการ พิจารณา
แตกต่างกับข้อเท็จจริงดังที่กล่าวในฟ้อง ให้ศาลยกฟ้องคดี
นั้น เว้นแต่ข้อแตกต่างนั้นมิใช่ในข้อสารสำคัญและทั้งจำเลย
มิได้หลงต่อสู้ ศาลจะลงโทษจำเลยตามข้อเท็จจริงที่ได้ความ
แน่ก็ได้

ถ้าศาลเห็นว่าข้อเท็จจริงบางข้อดังกล่าวในฟ้อง และ
ตามที่ปรากฏในทางพิจารณา ไม่ใช่เป็นเรื่องที่โจทก์ประสงค์
ให้ลงโทษ ห้ามมิให้ศาลลงโทษจำเลยในข้อเท็จจริงนั้น ๆ

ถ้าศาลเห็นว่าข้อเท็จจริงตามฟ้องนั้นโจทก์สืบสม แต่
โจทก์อ้างฐานความผิดหรือบทมาตราผิด ศาลมีอำนาจลงโทษ
จำเลยตามฐานความผิดที่ถูกต้องได้

ถ้าความผิดตามที่ฟ้องนั้นรวมการกระทำหลายอย่าง แต่
จะอย่างไรจะเป็นความผิดได้อยู่ในตัวเอง ศาลจะลงโทษจำเลย
ในการกระทำผิดอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่พิจารณาได้ความ
ก็ใช้ได้

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๗ แห่งประ-
มวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้
แทน

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕

“มาตรา ๑๕๘ อุตสาหกรรม ให้อ่านต่อศาลชั้นต้นในกำหนดสิบห้าวัน นับแต่วันอ่าน หรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษา หรือคำสั่งให้คู่ความฝ่ายที่อุตสาหกรรมฟัง และให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๒๓ และ ๒๒๔ มาบังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๕ ให้อยกเลิกความในมาตรา ๒๐๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐๑ เมื่อ ศาล ส่งสำเนา อุตสาหกรรม แก่ อีกฝ่ายหนึ่ง ไม่ได้ เพราะหาตัวไม่พบ หรือหลบหนี หรือจงใจไม่รับสำเนาอุตสาหกรรม หรือได้รับแก่อุตสาหกรรมแล้ว หรือพ้นกำหนดแก่อุตสาหกรรมแล้ว ให้ศาลรับส่งสำนวนไปยังศาลอุตสาหกรรมเพื่อทำการพิจารณาพิพากษาต่อไป”

มาตรา ๑๖ ให้อยกเลิกความในมาตรา ๒๑๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๑๖ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๒๑๗ ถึง ๒๒๑ คู่ความม้อ่านฎีกาคัดค้านคำพิพากษา หรือคำสั่งศาลอุตสาหกรรม ภายในหนึ่งเดือน นับแต่วันอ่าน หรือถือว่าได้อ่านคำพิพากษา หรือคำสั่งนั้นให้คู่ความฝ่ายที่ฎีกาฟัง

ฎีกานั้น ให้อ่านต่อศาลชั้นต้น และให้นำบทบัญญัติแห่งมาตรา ๒๐๐ และ ๒๐๑ มาบังคับโดยอนุโลม”

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔๕ ภายใต้งบบังคับแห่งมาตรา ๒๔๖, ๒๔๗ และ ๒๔๘ เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ให้บังคับคดีโดยไม่ชักช้า ศาลชั้นต้น มีหน้าที่ต้องส่งสำนวนคดีที่พิพากษาให้ลงโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต ไปยังศาลอุทธรณ์ในเมื่อไม่มีการอุทธรณ์คำพิพากษานั้น และคำพิพากษาเช่นว่านั้นจะยังไม่ถึงที่สุด เว้นแต่ศาลอุทธรณ์จะได้พิพากษายืน”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในบัญชีแนบท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“บัญชีแนบท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ความผิดในกฎหมายลักษณะอาญา ที่มาตรา ๗๕ อ้างถึง ซึ่งราษฎรมีอำนาจจับได้โดยไม่ต้องมีหมาย

ประทุษร้ายต่อพระบรมราชตระกูล   มาตรา ๕๗ และ ๕๘
 ขบถภายในพระราชอาณาจักร   มาตรา ๑๐๑ ถึง ๑๐๔

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๕

ขบถภายนอกพระราชอาณาจักร	มาตรา ๑๐๕	ถึง ๑๑๑
ความผิดต่อทางพระราชไมตรี		
กับต่างประเทศ	มาตรา ๑๑๒	
ทำอันตรายแก่ธง หรือเครื่องหมาย		
ของต่างประเทศ	มาตรา ๑๑๕	
ความผิดต่อเจ้าพนักงาน	มาตรา ๑๑๕	ถึง ๑๒๒
		และ ๑๒๗
หลบหนีจากที่คุมขัง	มาตรา ๑๖๓	ถึง ๑๖๖
ความผิดต่อศาสนา	มาตรา ๑๗๒	และ ๑๗๓
ก่อการจลาจล	มาตรา ๑๘๓	และ ๑๘๔
กระทำให้เกิดภัยอันตราย		
แก่สาธารณชน กระทำให้สาธารณชน		
ปราศจากความสะดวกในการไปมา		
และการส่งข่าวและของถึงกัน		
และกระทำให้สาธารณชน		
ปราศจากความสุขสบาย	มาตรา ๑๘๕	ถึง ๑๕๔, ๑๕๖,
		๑๕๗ และ ๑๕๘
ปลอมแปลงเงินตรา	มาตรา ๒๐๒	ถึง ๒๐๕
		และ ๒๑๐

เล่ม ๗๓ ตอนที่ ๑๖ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๕

ข้ามชั้นกระทำชำเรา	มาตรา ๒๔๓ ถึง ๒๔๖
ประทุษร้ายแก่ชีวิต	มาตรา ๒๔๕ ถึง ๒๕๑
ประทุษร้ายแก่ร่างกาย	มาตรา ๒๕๔ ถึง ๒๕๗
ความผิดฐานกระทำให้เสื่อมเสีย อิสริภาพ	มาตรา ๒๖๘, ๒๗๐ และ ๒๗๖
ลักทรัพย์	มาตรา ๒๘๘ ถึง ๒๙๖
วิ่งราว ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ และโจรสลัด	มาตรา ๒๙๗ ถึง ๓๐๒
กรรโชก	มาตรา ๓๐๓"
ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี	

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เพื่อให้
ให้คดีล่วงไปโดยเหมาะสมและรวดเร็วยิ่งขึ้น กับเพื่อแก้ไขข้อขัดข้องของ
ศาล เจ้าพนักงาน และคู่ความในการดำเนินกระบวนการที่ดำคัญ
บางประการ และแก้ปัญหที่แนบท้ายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น